

FIDIC MAKALE SERİSİ

Yayın No. 6

FIDIC 2017 SÖZLEŞMELERİNDE UYUŞMAZLIKLARIN ÖNLENMESİ

1. FIDIC 2017 ikinci basım İnşaat Sözleşmeleri¹ ile getirilen önemli değişikliklerden birisi de Uyuşmazlık Çözüm Kurulu'na² atanan uyuşmazlık önleme rolüyle kurulun bundan böyle DAAB'e (Uyuşmazlık Önleme/Çözüm Kurulu) dönüştürülmüş olmasıdır³.
2. Uyuşmazlıkların önlenmesi hususuna FIDIC 1999 sözleşmelerinde kısaca değinilmekteyken, 2017 sözleşmelerinde kapsam genişletilerek detaylı hükümler getirilmektedir.
3. Öncelikle belirtmek gerekir ki 2017 sözleşmeleriyle DAAB için getirilen uyuşmazlık önleme rolü Türk Hukuku ve uygulamasındaki arabulucu ile karıştırılmamalıdır. DAAB'nin söz konusu edimlerin yerine getirilmesinde üstlendiği arabuluculuk görevinin kapsamı sözleşme ile tayin edilmiş olup, dava veya tahkimin ön şartı değildir. Bilinmektedir ki FIDIC sözleşmelerinde tahkimin ön şartı eski haliyle DAB şimdiki tanımla DAAB'nin kararıdır.⁴
4. Uyuşmazlıkların önlenmesine ilişkin hükümler genel itibariyle Madde 21.3 kapsamında ele alınmaktadır. Buna göre taraflar sözleşmenin ifası esnasında aralarında ortaya çıkan herhangi bir mesele veya anlaşmazlığın çözülmesi amacıyla DAAB'dan yardım talebinde bulunabilirler. Veyahut DAAB tarafları yardım talebinde bulunmaya davet edebilir. Bu talebin her iki tarafça müştereken ve yazılı olarak yapılması esastır.
5. DAAB tarafından verilecek söz konusu yardım gayri resmi nitelikte olup, tarafların her ikisinin de mevcut bulunduğu herhangi bir toplantı, tele/video konferans, saha ziyareti vb. esnasında sözlü veya yazılı olarak verilebilir. Burada not edilmesi gereken husus, DAAB tarafından belirtilecek görüş ve tavsiye, yazılı veya sözlü fark etmeksizin, gerek taraflar için gerekse de ilerideki resmi bir uyuşmazlık sürecinde DAAB için bağlayıcılık teşkil etmez.

¹ 2017 İkinci Basım Sözleşmeler ile kastedilen FIDIC 2017 Kırmızı, Sarı ve Gümüş kitap sözleşmelerdir.

² 1999 ilk basım FIDIC sözleşmelerindeki (Kırmızı, Sarı ve Gümüş Kitap) DAB (Dispute Adjudication Board), sözleşmelerin resmi Türkçe tercümelerinde Uyuşmazlık Çözüm Kurulu şeklinde belirtilmektedir.

³ Dispute Avoidance / Adjudication Board

⁴ Uygulamada genel kanaat DAB veya DAAB kararının FIDIC sözleşmelerinde tahkimin ön şartı olduğu yönündedir. Literatürde bu hususa ilişkin birçok yayın bulunmakla, işbu makalemizde detaylarına girilmeyecektir.

6. Getirilen bu yeni düzenleme ile amaçlanan, projeye en başından dahil olarak proje evrelerini düzenli olarak takip eden ve ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkları önceden öngörmesi kuvvetle muhtemel bir DAAB'nin, söz konusu anlaşmazlık veya problem taraflar arasında resmi bir uyuşmazlığa dönüşmeden devreye girerek gayri resmi ve bağlayıcı olmayan görüş ve tavsiyelerde bulunmak suretiyle tarafları müzakereye yaklaştırmasını sağlamaktır. Bu açıdan değerlendirildiğinde uyuşmazlığın önlenmesi noktasında DAAB'nin üstlendiği rol, ülkemizdeki ticari uyuşmazlıklarda dava şartı olan ve uyuşmazlık resmiyete dönüştükten sonra devreye giren arabuluculuktan farklıdır.
7. Taraflar DAAB'nin gayri resmi olarak belirttiği tavsiyelere uyup uymamakta özgürdürler. Ancak unutulmamalıdır ki, DAAB'nin misyonu her iki tarafı da memnun edecek tavsiyelerde bulunmak veyahut tarafların terapistliğini üstlenmek değildir. FIDIC sözleşmeleri uygulamaları ve inşaat sektöründe tecrübeli ve profesyonel bir DAAB, uyuşmazlığın önlenmesi için rasyonel ve makul bir tavsiyede bulunacaktır. Dolayısıyla uyuşmazlığın daha fazla maliyet ve süre gerektirecek şekilde resmiyet kazanmadan önlenmesi amacıyla tarafların DAAB'nin tavsiyeleri doğrultusunda pozisyonlarını yeniden gözden geçirerek makul zeminde uzlaşmanın yollarını aramaları tavsiye olunur.
8. Diğer taraftan, FIDIC 2017 sözleşmelerinde DAAB'nin gerek gayri resmi tavsiyede bulunabilmesi gerekse de resmi olarak karar verici bir rol üstleniyor olması ilk bakışta sıkıntılı bir durum olarak görülebilir. Bir anlaşmazlık hakkında gayri resmi olarak görüşlerini ifade ettikten sonra aynı meselenin resmiyet kazanarak sözleşmede belirtilen usuller uyarınca karar vermesi için DAAB'e iletilmesi durumunda DAAB'nin önyargısız ve yeni bir bakışla meseleye yaklaşamayacağı düşünülebilir. Ancak DAAB sözleşmesi ve eki usullere uyulması durumunda bu minvalde bir kararın verilemeyeceğinin dikkate alınması gerekir. Diğer taraftan DAAB'e gayri resmi tavsiyede bulunma yetkisinin verilmemesi durumunda, FIDIC 2017 sözleşmeleri ile anlaşmazlıkları önceden tespit ederek uyuşmazlığa dönüşmeden ortadan kaldırma hedefine ulaşmanın oldukça zor olacağı da ortadadır. ICC uyuşmazlık çözüm kurulu kurallarının da benzer hükümler içerdiğini bu noktada not etmek faydalı olacaktır.

İletişim

Equitas Consulting

Maslak Mah., Maslak Meydan Sok.,

No 3/85, Sarıyer - İstanbul

Tel: +90 212 4039578

Email: info@equitas-consulting.com

Web: www.equitas-consulting.com

EQUITAS HAKKINDA

Equitas Danışmanlık uluslararası inşaat, taahhüt ve mühendislik sektörlerinde sözleşmeler, talepler, bilirkişi incelemeleri ve uyuşmazlık çözümlene alanlarında uzmanlaşmış bir danışmanlık şirkettir. Equitas Danışmanlık Dünya Bankası, Asya Kalkınma Bankası, JBOC, EBRD ve özel finansmanlı havalimanı, otoyol, su arıtma tesisi, elektrik santrali, üretim tesisi, raylı sistemler, sağlık ve eğitim tesisi ile konut ve ticari binalar gibi bir çok projede görev almıştır.

Şirketimiz çalışanları arasında inşaat sözleşmeleri, hak talepleri, planlama ve gecikme analizleri ile ihtilaf çözümlene konularında tecrübeli danışmanlar bulunmaktadır. Equitas Danışmanlık uzmanları ve danışmanları, ICC, UNCITRAL, DIAC, LCIA ve ITOTAM kuralları uyarınca görülen birçok milletlerarası tahkimde görev almışlardır. Bu alanda edindiğimiz tecrübeler şirketimizin en temel değerleri arasındadır.

Equitas Danışmanlık **İstanbul** ve **Londra** ofisleri üzerinden geniş bir alana hizmet verebilmektedir.

Üyesi Olduğumuz Uluslararası Kuruluşlar

- The Academy of Experts
- Chartered Institute of Arbitrators (CI Arb)
- Milletlerarası Ticaret Odası (ICC)
- Türk Müşavir Mühendisler Mimarlar Birliği (TMMMB)
- TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
- Chartered Institute of Building (CIOB)
- Dispute Resolution Board Foundation (DRBF)
- Society of Construction Law, UK

Tecrübelerimiz

- Milletlerarası Tahkim - FIDIC 1987 & 1999 Sözleşmeler
- İnşaat Sözleşmelerinde Talepler
- Uyuşmazlık Çözüm Kurulları
- Uzman Bilirkişi İncelemeleri ve Çapraz Sorgu
- Uzman Görüşü
- Maliyet ve Zarar Ziyan Hesapları
- Gecikme Analizi
- Eğitim ve Seminerler